

การอภิปรายผลการศึกษา

จากผลของการศึกษา พบว่าสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่เป็นอาหารในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันตกของประเทศไทยนั้น เป็นสัตว์น้ำเป็นส่วนใหญ่โดยเฉพาะสัตว์ทะเล เนื่องจากดินแดนของทั้งสองภาคนี้อยู่ติดชายทะเลเกือบทั้งหมด และจากการศึกษาครั้งนี้สามารถแบ่งสัตว์ที่ประชาชนนำมาเป็นอาหารได้ 3 ประเภทคือ

1. สัตว์ที่ใช่เป็นอาหารในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น ปูลม Ocypode ceratophthalma ปูน้ำตก Ranguna smithiana ปูแฉ่ง Ranguna siamensis หอยเจดีย์ Melanoides tuberculata หอยหอม Cyclophorus siamensis เป็นต้น สัตว์ประเภทนี้ประชาชนตามท้องถิ่นนั้น ๆ จะจับจากถิ่นอาศัยของสัตว์มารับประทานกันเองไม่ได้นำออกจำหน่าย เป็นอาหารที่พอจะหาได้ในท้องถิ่นนั้น ๆ

2. สัตว์ที่มีจำหน่ายทั่วไป เช่น ปูม้า Portunus pelagicus ปูทะเล Scylla serrata ปูแสด Sesarma mederi กุ้งแชบวย Penaeus merguensis เป็นต้น สัตว์ประเภทนี้มีจำหน่ายทั่วไปตามท่าเทียบเรือประมงและตลาดสด

3. สัตว์ที่มาจากท้องถิ่นอื่น ๆ เช่น แมลงคานาถูกส่งมาจำหน่ายจากภาคเหนือ หอยเสียบส่งมาจำหน่ายที่ปราจีนบุรี หอยพิมส่งมาจำหน่ายที่ราชบุรี เป็นต้น

สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่เป็นอาหารทั้งสองภาคนี้ เมื่อจัดหมวดหมู่ตามหลักอนุกรมวิธานแล้ว พบว่ามีสัตว์อยู่ถึง 5 Phylum ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสัตว์ใน Phylum Arthropoda และ Mollusca รวมเป็นร้อยละ 92 (ตารางที่ 1) สัตว์ทั้งสองกลุ่มนี้เป็นสัตว์ที่ประชาชนคนไทยรู้จักกันดีคือ กุ้ง ปู หอย สัตว์ที่อยู่ใน phylum Arthropoda นั้นในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่าสัตว์ใน class crustacea คือ พวกกุ้ง

ปู เป็นที่นิยมและมีปริมาณการผลิตมากกว่าสัตว์ใน class อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 90 (ตารางที่ 2) ส่วนสัตว์ใน class อื่น ๆ เช่น Insecta พวกแมลง แมวจะมีอยู่มากมาย แต่ประชาชนแถบนี้ยังไม่ให้ความสนใจเท่าใดนัก เนื่องจากปริมาณสัตว์ทะเลโดยเฉพาะพวกกุ้ง ปู และหอย ยังมีอยู่เป็นปริมาณมาก การนำเอาแมลงมาเป็นอาหารจึงยังไม่เป็นที่นิยม นอกจากแมลงที่เป็นที่รู้จักกันดี เช่น แมลงคานา ผึ้ง เป็นต้น ในการศึกษาครั้งนี้จังหวัดตากเป็นจังหวัดที่มีอาณาเขตติดกับภาคเหนือ อาหารที่นำมารับประทานจึงใกล้เคียงกับของภาคเหนือมาก เกือบทุกตัวจะมีการนำเอาแมลงมารับประทานมากเช่นเดียวกับในภาคเหนือ จากการออกทำการเก็บตัวอย่างและศึกษาหลายครั้งพบแมลงที่ถูกนำมาเป็นอาหารเพียง 3 ชนิด คือ แมลงคานา ผึ้งและมดแดง แต่พบว่าสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่เป็นสัตว์ทะเลมีชนิดและปริมาณมากขึ้น เนื่องจากการคมนาคมที่สะดวกและรวดเร็วขึ้น

สำหรับสัตว์ในไฟลัม Mollusca นั้น พบว่าเป็นที่นิยมกันมากทั้งหอยฝาเดียว หอยฝาคู่ และหมีก

ทางด้านการนำสัตว์ไปประกอบอาหารนั้น จากที่ได้ทำการออกสำรวจเก็บตัวอย่างได้ทำการบันทึกข้อมูลของการนำสัตว์แต่ละชนิดไปประกอบอาหาร ทั้งจากการสอบถามกับประชาชนในท้องถิ่นนั้นและจากที่ประสบมาด้วยตนเอง

ในสัตว์พวกแมงกะพรุน มีการนำเอามาประกอบอาหารในรูปของน้ำปลา ซึ่งเป็นวิธีการที่ชาวประมงทำรับประทานกันเองในครอบครัวหรือซื้อขายในวงแคบ ปัจจุบันวิธีการของแมงกะพรุนควยเกลือและสารส้มได้เผยแพร่อาหารแมงกะพรุนคองจึงเป็นที่รู้จักมากขึ้นในประเทศไทย รวมทั้งเป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ ไคแก ญี่ปุ่น ไต้หวัน และมาเลเซีย สถิติการส่งออกของสินค้าแมงกะพรุนคองได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วโดยในปี 2517 ปริมาณส่งออก 2,353 ตัน, ปี 2518 ส่งออก 4,369 ตัน, ปี 2519 ส่งออก 22,738 ตัน, ปี 2521 ส่งออก 2,057 ตัน (พจนนา, 2521) ปี 2522 ส่งออก 952 ตัน, ปี 2523 ส่งออก 170 ตัน (สถิติกรมศุลกากร, 2522 - 2523) จากการเพิ่มปริมาณส่งออกอย่างรวดเร็วนี้

สัตว์พวกปลิงทะเล พบว่ามีการนำมาประกอบอาหาร
 ในรูปปลิงทะเลแห้งแต่เพียงอย่างเดียว

สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่กล่าวมาแล้วนั้น นอกจากจะนำไปเป็นอาหารแล้ว
 ยังพบว่ามีให้นำไปทำเป็นเครื่องประดับตกแต่งอีกด้วย จากการศึกษารังนี้พบว่า
 สัตว์ Phylum Mollusca และ Arthropoda มีบางชนิดที่สามารถนำไปทำเป็น
 เครื่องประดับได้อีก ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากสัตว์ทั้งสองพวกนั้น นอกจากจะมีเนื้อ
 ไซ้เป็นอาหารแล้ว ยังมีกระดองหรือเปลือกที่มีสีสันสวยงาม แข็งแรง ทนทาน
 เหมาะที่จะนำมาดัดแปลงทำเป็นเครื่องประดับตกแต่งได้ ซึ่งจะเป็นการนำเอา
 ทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ได้อย่างคุ้มค่าและมีประโยชน์มากขึ้น ปัจจุบันพบว่าแนวโน้ม
 ของการนำสัตว์มาทำเป็นเครื่องประดับมีมากขึ้น เช่น หอยแมลงภู เดิมจะนำเนื้อ
 มาบริโภคแล้วทิ้งเปลือกไป ปัจจุบันเปลือกถูกนำไปทำเป็นเครื่องประดับได้

ในคานเศรษฐกิจของประเทศนั้น ปี พ.ศ. 2521-2523 มีการนำเข้า
 สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่มีค่าทางเศรษฐกิจคิดเป็นปริมาณถึง 112,307,082 กก.
 มีมูลค่าถึง 500,202,330 บาท (ตารางที่ 3) และมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ
 ทางด้านการส่งออกก็มีมูลค่าถึง 10,918,076,725 บาท นับว่าน่ารายได้เข้า
 ประเทศเป็นจำนวนไม่น้อย ปัจจุบันภาวะการขาดดุลการค้ากับต่างประเทศกำลัง
 เป็นปัญหาใหญ่ ถ้ามีการสนับสนุนการเพาะเลี้ยงอย่างจริงจัง ก็จะทำให้ช่วยลดดุล
 การค้ากับต่างประเทศได้เป็นอย่างดี

ทางด้านกำลังการผลิตนั้น จากรายงานขององค์การสะพานปลาพบว่า
 ระหว่างปี พ.ศ. 2521-2523 นั้น กุ้งและหมึกเป็นสัตว์ที่มีกำลังการผลิตสูงสุดและมี
 มูลค่าสูงสุดด้วย (กราฟที่ 2) ซึ่งในปัจจุบันนี้พบว่ากำลังการผลิตของสัตว์ทั้งสอง
 พวกนี้มีแนวโน้มลดลงไป ดังจะเห็นได้จากปี พ.ศ. 2522 นั้น หมึกที่ขึ้นที่สะพานปลา
 ขององค์การสะพานปลามีปริมาณถึง 32,503 เมตริกตัน แต่ในปี พ.ศ. 2523 มี
 ปริมาณลดลงเหลือเพียง 27,828 เมตริกตัน (กราฟที่ 1) สัตว์พวกกุ้งมีแนวโน้ม
 เช่นเดียวกัน ปัจจุบันเป็นที่ทราบกันว่าทรัพยากรในท้องทะเลกำลังจะหมดไป และ

ชาวประมงของไทยก็ต้องออกไปทำการประมงร่วมกับต่างประเทศที่นานนำต่างประ-
 เทศควย ดังนั้นจึงต้องมีการเพาะเลี้ยงเพื่อมาทดแทน ซึ่งปัจจุบันการเพาะเลี้ยงที่
 เพิ่มมากขึ้นก็มีส่วนช่วยให้ปริมาณการส่งออกสัตว์เหล่านี้เพิ่มขึ้น ดังนั้นการศึกษาและ
 การนำเอาเทคโนโลยีที่ีมาช่วยส่งเสริมการเพาะเลี้ยง ก็จะเป็นอีกวิธีการหนึ่ง
 จะช่วยให้ภาวะการขาดแคลนอาหารโดยเฉพาสัตว์น้ำไม่เกิดขึ้นในประเทศไทย
 นอกจากนั้นยังช่วยให้ไทยส่งสัตว์เหล่านี้ออกไปจำหน่ายได้เงินตราต่างประเทศ ซึ่ง
 จะช่วยให้ประเทศไทยพัฒนาติดเทียมกับประเทศเพื่อนบ้านได้อีกด้วย